

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput XXVI.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

A Sorbona.

Antiquum Sor-
bonæ decretum
abrogatum per
nouum.

& in corpus & Rempub suam adscripserunt, quod Tholo-
se, Burdegala, & Biturigibus factum est. Imò ipsa Parisiensis
Academia voluit, vt suis priuilegiis gauderent, quemadmo-
dum alia Collegia eiusdem Vniuersitatis, vt patet ex literis
datis à M. Iuliano, de sancto Germano eiusdem Academiae
Rectore, M. D. LXIII. ab ipso subsignatis, & sigillo Vni-
uersitatis munitis. Sorbona suo decreto 9. Iulii supra cita-
to, publicè declarauit, se quatenus ipsa quidem poterat, Ie-
suitas pro admissis & receptis habere. Quod decretum iure
abrogare censetur, vetus illud M. D. LIV. quo tantoperè tu,
tuiq; sodales gloriantur, & tam furiosè digladiantur. Latum
enim & promulgatum est Iesuitis, nec visis, nec auditis,
absque vlla cognitione & examinatione. At hoc posterius
editum non est, nisi post triginta annorum experimenta de
Iesuitis sumpta. Solent autem sententię posteriores præfer-
ri prioribus tanquam maturiores, magisq; ad iudicii truti-
nam exactæ & expensę. Et si qua diuersitas in legibus exo-
ritur, vltima abrogat & inualidam reddit primam, vt ait Ci-
cero. Iam igitur ostende mihi, si potes, vllam Religionem,
quæ in Gallia regnum iustioribus titulis, & maiore omnium
consensu venerit, quàm ista Societas; Aut si nequis, fatere
te esse Arnaldum, cum dicis, Iesuitarum Societatem nondum
esse in Gallia approbatam: fatere, tuam rationem esse fal-
sam, quando dicis, non posse Iesuitas præstare Regi iura-
mentum fidelitatis, quod non sint in Gallia recepti.

C A P V T XXVI.

*Iesuitas non fieri Vasallos Pontificis & Regis Hi-
spania per votum obedientie.*

Secunda

ECVND A tua ratio æquè falsà est, ac prima. Nam nullus est Iuriscòsultus adeò in Iure hospes, qui non videat, votum obedientiæ, quo se Iesuitæ Apostolicæ Sedi obstringunt, non efficere illos eiusdem Sedis *vasallos*, vt ais: quo satis apertè significas, te non modò ignorare, quid dicas, sed etiam quid sit absolutè *vasallus* nondum perspectum habere, quod tamen tuæ professionis vir memoris nosse debet. Principiò, nemo potest fieri *vasallus Ligius*, nisi ratione alicuius feudi aut beneficii temporalis ob finem temporalem collati. Deinde, non potest fieri, vt quis duorum dominorum sit *vasallus ligius*, vt ipsemet fateris: At Iesuitæ nullum feudum obtinent à Papa in Gallia, nec aliquam temporalem dignitatem; quomodo ergo possunt esse *vasalli* absoluti Pontificis? Forasan creare nobis cogitas *vasallos* sine feudo, & Canonicos sine beneficio Ecclesiastico, eo modo, quo sine lege litem Iesuitis intendisti. Facis etiam ipsos *vasallos ligios*, vt Iurisperiti loquuntur, Generalis ipsorum; oblitus eorum, quæ dixisti, non posse aliquem esse *vasallum ligium* duorum Dominorum; si sunt *vasalli ligii* Pape, quomodo etiam sui Generalis erunt? Visne duos maritos vni mulieri iungere? Sed si *Vasalli* sunt Papæ, quomodo eadem obligatione obstringi possunt suo Generali, qui & ipse tuo iudicio Pontificis *vasallus* est? hinc quatenus talis non permittitur à iure habere sub se *vasallos* absolutos, cum non sit supremus Princeps: quòd si Iesuitæ absolutæ sint *vasalli* Pape, tantum ratione voti; sequitur omnes Christianos potiori iure fore Pape *vasallos*, ratione videlicet obligationis maioris & generalioris. Nam hoc voto non obligantur Iesuitæ Pontifici, nisi ad missiones in varias orbis partes Euangelii disseminandi causa: At Christiani, quatenus Christiani, tenentur Pontificem in omnibus, quæ ad fidem pertinent, tueri, & immunem præstare à quoruncunq;

Vnus non potest esse *vasallus Ligius* duorum.

rumcunque insidiis & machinationibus, quæ propemodum conceptis verbis formula est iurisiurandi, quo fidelitas & obsequium Principibus promittitur; dummodò materia Religionis & fidei mutetur in materiam Reipub. externæ & politicæ. Quocirca, si doctrina tua vera est, non poterit Christianus fidelitatis iureiurando Principi sese obligare. Ex quo rursus consequitur, regnum Galliæ tot tantisque hominiorum & vasalliorum iuribus priuandum esse, ut & ceteros Reipub. Christianæ Principes. Nam nullus poterit esse Regis absolutus vasallus, cum sit vasallus Pontificis, quatenus Christianus: necesse igitur erit, ut quis aut non baptizetur, aut baptizatus ab obedientia Papæ recedat, & Paganus & hæreticus fiat, ut sit Regis vasallus absolutus. Atqui neque Reges, neque proceres Galliæ, tanto dispendio hoc ius hancque dignitatem sibi comparare cogitant.

Itaque ne erremus: satius est dicere te errare, tuasque rationes esse rationi contrarias; & totam tuam probationem nihil aliud esse, quam farraginem & contextum quendâ mendaciorum & ignorantia. Neque enim cum quis Domino spirituali obligatione aliqua obstringitur, vasallus illius absolute efficitur: neque quidquam adimit obligatio spiritualis ei, qua Principibus politicis obstricti tenemur. Quilibet Clericorum cum sacro Sacerdotii ordine initiantur, in hunc modum ab Episcopo interrogantur: *Promittis mihi & successoribus meis reuerentiam & obedientiam?* Et quisque respondet: *Promitto.* Ista promissio & obedientia Episcopo promissa generalior est, quam sit illud quartum Iesuitarum votum; & tamen nemo prudens asseret, Sacerdotes propterea desinere esse fideles subditos & vasallos sui Regis. Imò si controversia de Dominio & temporali Iurisdictione cum Pontifice oriretur, nullum dubium est, quin Iesuitæ, Galliarum incolæ, starent contra Pontificem à partibus Regis Galliæ: quippe

*Sacerdotes pro
mittunt Episco
pis obedientiam.*

Promittis mihi & successoribus meis reuerentiam & obedientiam? Et quisque respondet: *Promitto.* Ista promissio & obedientia Episcopo promissa generalior est, quam sit illud quartum Iesuitarum votum; & tamen nemo prudens asseret, Sacerdotes propterea desinere esse fideles subditos & vasallos sui Regis. Imò si controversia de Dominio & temporali Iurisdictione cum Pontifice oriretur, nullum dubium est, quin Iesuitæ, Galliarum incolæ, starent contra Pontificem à partibus Regis Galliæ: quippe

quippe quem solum Dñum temporalem Gallia agnoscunt:
Sed neq; Sacerdotes neq; Iesuite debent tales vasalli esse,
quales tu nobis, velut *novus Iustinianus*, describis. qui scilicet
in omnibus & per omnia simplici & absolutè regi obediāt,
quidquid tandē Roma adferat; quidquid sit quod Deus &
eius Vicarius prohibeat aut præcipiat. Nec quærunt Reges
Gallie & nomine christianissimi tales vasallos; nā contēti
iure Cæsari debito, id quod Dei est, minimè sibi adscribunt.
Hinc detestantur etiam tuam adulationem. Ad euertendam
igitur tuam conclusionem Hispanicā, ita concludo: Si Iesu-
ite Galli non sunt vasalli Papæ, neque sui Generalis; utique
neq; esse possunt Regis Hispaniæ, cui non obligantur, nisi
ea obligatione, qua omnes Christiani generaliter omnib.
Christianis Principibus obligantur. Aut si propterea, quòd
sint vasalli Papæ, & sui Generalis, non possunt esse vasalli
Regis Franciæ, quomodo poterunt esse Regis Hispaniæ?
Quodnam ius maius ibi erit; aut quæ maior obligatio? Cō-
cludo igitur, Iesuitas esse fideles & bonos subditos Sum-
morum Pontificum & Regum, & bonos Gallos, & te neq;
bonum Gallum esse, qui tam malè ius Gallorum tuearis: ne-
que bonum vasallum Regum Galliæ, quòd illis fidem non
præstes, honoremq; debitum neges, minusque bonum esse
Catholicum, oppugnando Pontificem, communem omni-
um Christianorum parentem.

*Arnaldus neq;
bonus Gallus,
neq; bonus Cat-
holicus.*

CAPV T XXVII.

*In superiore agnoscendum & colendum
esse Deum.*

DISpiciamus iam, vtrum peritiùs probes, Iesuitas
esse Hispanos, ob votum obedientiæ, quo Gene-
rali suo sese obstringunt. Argumentum tuum his

O 2

verbis